

Handvest van de adviserend geneesheer van de HZIV

De adviserend geneesheer is een beëdigd geneesheer, actief in het kader van de ZIV wet* (Art. 153 van de gecoördineerde wet van 14.7.1994).

In de uitvoering van zijn opdrachten, is de adviserend geneesheer gebonden door:

- het Statuut van adviserend geneesheer (K.B. nr. 35 van 20.7.1967)
- de deontologische code van de Orde der Geneesheren
- de wet voor de Bescherming van de persoonlijke levenssfeer van 8 december 1992**
- de Wet op de patiëntenrechten van 22 augustus 2002***
- de wet van 11 april 1995 betreffende het Handvest van de Sociaal verzekerde****

Voor het organisatorische aspect van zijn beroepsactiviteit, staat de adviserend geneesheer direct onder de leiding van de geneesheer-directeur van zijn Verzekeringsinstelling. Voor het operationele aspect daarentegen, moet hij de richtlijnen naleven van de Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle.

De tuchtmaatregelen ten overstaan van de adviserend geneesheer vallen onder de bevoegdheid van het Comité van de Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle (DGEC), opgericht binnen het RIZIV.

De adviserend geneesheer heeft zowel een praktische medische ervaring als een expertise in de gerechtelijke geneeskundige beoordeling van lichamelijke letsels.

De adviserend geneesheer neemt beslissingen die bindend zijn voor zijn verzekeringsinstelling hoewel hij een volledige onafhankelijkheid geniet ten opzichte van deze instelling.

In de uitvoering van zijn opdrachten kan hij bijgestaan worden door paramedisch personeel, waaraan hij taken mag delegeren, onder zijn eigen verantwoordelijkheid zowel wat de inhoud van de functie betreft als de verplichtingen inzake beroepsgeheim.

• Wet betreffende de Verzekering voor geneeskundige verzorging en invaliditeit van 9.8.1963

** Wet op de Bescherming van de persoonlijke levenssfeer van 08.12.1992

*** Wet op de patiëntenrechten van 22.08.2002

**** Handvest van de Sociaal Verzekerde - Wet van 11.4.1995

iesheer trouw

aan de waarden van zijn instelling wetende:

Een instelling...

dynamisch en klantgericht

openbaar, loyaal en solidair

met bekwame, geëngageerde en gemotiveerde medewerkers

waarbij een bijzondere aandacht uitgaat naar de minst begunstigde personen van
onze samenleving

gericht op een kwalitatieve dienstverlening

en permanente verbetering

De adviserend geneesheer...

☞ neemt beslissingen, waar een medische expertise vereist is;

☞☞ Door een primaire controle voor de opening van de rechten op een uitkering of de terugbetaling van geneeskundige verstrekkingen.

- In geval van arbeidsongeschiktheid, spreekt hij zich uit over de vermindering van het verdienvermogen van werknemers in loondienst en van zelfstandigen.
- Inzake geneeskundige verzorging gaat het om:
 - A priori controles: de terugbetaling van de gevraagde verstrekkingen wordt ingewilligd
 - A posteriori controles: de uitgevoerde terugbetaling zal teruggevorderd worden als deze niet conform is

Deze primaire controle wordt zowel uitgevoerd op de verzekerden in België als op de verzekerden die in het buitenland wonen of verblijven.

☞☞ Door een evaluatie

- Inzake arbeidsongeschiktheid: Op basis van het overblijvende verdienvermogen, ziet de adviserend geneesheer toe op de socioprofessionele inschakeling van de gerechtigden in arbeidsongeschiktheid en neemt deel aan het proces voor heroriëntering en beroepsherscholing.
- Inzake geneeskundige verzorging: Op het interne initiatief van de Verzekeringsinstelling of in intermutualistisch partnerschap, zijn de evaluaties gericht op het optimale gebruik van de middelen van de Verzekering voor geneeskundige verzorging.
Deze evaluaties kunnen ofwel leiden tot een voorstel voor aanpassing van de nomenclatuur van de verstrekkingen, ofwel tot informatie aan de zorgverstrekkers voor de correcte toepassing van de reglementering met betrekking tot de Verzekering voor Geneeskundige verzorging.

☞ *Komt tussen om het lid advies, informatie en begeleiding te verschaffen*

- Om zijn rechten te laten gelden inzake arbeidsongeschiktheid of geneeskundige verzorging.
- teneinde ervoor te zorgen dat hen de meest geschikte verzorging en behandeling tegen de beste prijs verleend wordt, rekening houdende met de globale middelen van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.
- door de verzekerde en de behandelend arts bij te staan om, van een medische of sociale instelling, de tussenkomsten te verkrijgen, die hij als rechtvaardig ervaart, ten gunste van de verzekerde.
- door de leden te begeleiden in de trajecten van beroepsherscholing of socioprofessionele reïntegratie.
- als medisch expert voor problemen bij verdenking van een medische fout of nalatigheid vanwege de zorgverstrekkers op een lid, of inzake subrogatie met aansprakelijkheid van een derde.

De adviserend geneesheer mag zich ten overstaan van de begunstigden van de verzekering echter niet uitspreken over de zorgverstrekkers noch over de kwaliteit van de verstrekte zorgen.

☞ *speelt de rol van een sociaal vangnet*

- Voor patiënten die lijden aan een ernstige aandoening met bijzonder dure behandelingen die niet terugbetaald worden, kan de adviserend geneesheer in een aantal uitzonderlijke gevallen een dossier opstarten voor het Bijzonder Solidariteitsfonds van het RIZIV.
- Op basis van de contacten opgelegd door de bepalingen van de ZIV-reglementering, kunnen de personen opgespoord worden die in armoede of in nood leven om ze vervolgens door te verwijzen naar de sociale of administratieve diensten die een hogere tegemoetkoming toekennen in de medische kosten.
- Inzake chronische ziekten, doet het medische kabinet van de adviserend geneesheer dienst als “enig aanspreekpunt”.

☞ is een actief lid van het Netwerk van de sociale zekerheid

Door:

- zijn deelname aan plaatselijke en/of nationale evaluatie- en controleacties.
- De rapportering aan de toezichhoudende instanties in de vorm van statistieken met betrekking tot de medische beslissingen.
- zijn deelname aan de andere sectoren van de sociale zekerheid zoals:
 - de arbeidsgeneesheren inzake arbeidsongevallen of beroepsziekten
 - de maatschappelijke medewerkers in de akkoordprotocollen voor het zoeken naar een werk aangepast aan de handicap of de gezondheid van de verzekerden
 - De opstelling van nationale registers per aandoening, per prothesemateriaal, geneesmiddel, ...
- Zijn deelname aan de technische raden van het RIZIV.

Alle deelnames binnen de sociale zekerheid dragen bij tot het behoud van een reële visie van het gebeuren op individueel niveau en verzekert een medische benadering die gericht is op de behoeften, in de uitbouw en de duurzaamheid van de sociale zekerheid en meer bepaald van de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De adviserend geneesheer...

☞ *heeft rechten en plichten...*

- morele en humane
- materiële
- professionele
- deontologische

☞☞ **Morele en humane plichten:**

- In de uitvoering van zijn functie is de adviserend geneesheer onpartijdig.
- De intellectuele en morele integriteit van de adviserend geneesheer ligt steeds aan de basis van een rechtvaardige behandeling van de verzekerden, op volledig transparante wijze.
- Het onthaal moet respectvol zijn voor de rechten van de persoon, waarbij geduldig en ijverig opgetreden wordt.
- Hij ziet toe dat de contacten die hij heeft met de verzekerden gekenmerkt worden door menselijke en professionele waardigheid die bij zijn sociale opdracht past.
- Hij ziet af van opmerkingen die afbreuk kunnen doen aan deze waardigheid of in tegenspraak zijn met de politieke, filosofische of geloofsovertuigingen van de begunstigden van de verzekering.
- Hij informeert de leden van het juridische kader van zijn opdracht: zijn rol, zijn vaststellingen en de mogelijkheden tot beroep indien het lid niet akkoord gaat met zijn beslissing.
- Het taalgebruik van de adviserend geneesheer is duidelijk en begrijpelijk voor het lid.
- Hij drukt zich op bedachtzame wijze uit en vermijdt opmerkingen te maken.

☞☞ Zijn materiële plichten

- De adviserend geneesheer moet zijn opdracht uitvoeren in goed uitgeruste lokalen met het nodige materiaal om de vertrouwelijkheid van de medische gegevens te garanderen, zowel wat de archivering of de verwerking betreft als het persoonlijke gesprek tussen de sociaal verzekerde en de adviserend geneesheer.
- De adviserend geneesheer mag zijn opdracht niet uitoefenen in een medisch kabinet van een zorginstelling of een privaat medisch kabinet.

☞☞ Zijn professionele plichten

- Het is de plicht van de adviserend geneesheer zowel de geneeskundige als gerechtelijk geneeskundige vaardigheden te verwerven en bij te werken.
- Het competentieveld is beperkt tot zijn expertisedomein en hij is hierbij volledig professioneel onafhankelijk ten opzichte van de verzekeringsinstelling.
- Hij gaat in zijn opdrachten heel nauwkeurig te werk:
 - in de naleving van de vigerende wetteksten
 - in zijn verstandelijke redenering
 - in de naleving van het recht op een weerleggende bescherming in hoofde van de verzekerde
 - in het medisch geheim
- Het is de adviserend geneesheer niet toegestaan, de medische overwegingen die tot zijn beslissing gevoerd hebben, aan de administratieve overheid van zijn verzekeringsinstelling mee te delen.
- De adviserend geneesheer moet de administratieve regels en termijnen naleven inzake oproeping, betekening van de beslissing, gegevensuitwisseling, ...
- De weigering om medische redenen in arbeidsongeschiktheid wordt per aangetekend schrijven betekend en de weigering voor een tegemoetkoming inzake geneeskundige verzorging per gewone brief; beide vermelden de mogelijkheid tot beroep, de mogelijke vormen en de termijnen.

De adviserend geneesheer mag ...

- alle praktische statische en anonieme inlichtingen die kunnen bijdragen tot de geslaagde volbrenging van zijn opdracht aan de medische, sanitaire en medisch-sociale instanties meedelen.
- alle nodige beschikkingen nemen om de rechthebbende aan een onderzoek te onderwerpen die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn controleopdracht:
 - 1° wat de controle van de geneeskundige verzorging betreft, als de adviserend geneesheer een onderzoek wenst die hij zelf in zijn kabinet niet kan uitvoeren, kan hij de behandelend arts vragen dit uit te voeren. In geval van duidelijke nalatigheid van de behandelend arts, kan hij de patiënt zelf doorverwijzen;
 - 2° wat de controle van de arbeidsongeschiktheid betreft, kan de adviserend geneesheer op zijn eigen initiatief bijkomende onderzoeken laten uitvoeren; in principe neemt hij eerst contact op met de behandelend arts.

In alle gevallen, zullen de resultaten van de bijzondere onderzoeken aan de adviserend geneesheer meegedeeld worden.

- Hij kan een opdracht weigeren als zijn onpartijdigheid in vraag gesteld kan worden, onder andere omdat hij extraprofessionele contacten heeft met het lid.

☞☞ **Zijn deontologische plichten**

1. Medisch geheim

Zoals voor alle artsen, is de medische en andere informatie die de arts vergaart in het kader van zijn opdracht gedekt door het "medisch geheim".

Voor de overdracht van de medische gegevens die nodig zijn om de sociale rechten te beschermen wordt rekening gehouden met het proportionaliteits- en finaliteitsprincipe van de inlichtingen.

2. Collegialiteitsregels

- De adviserend geneesheer voert zijn opdracht uit en staat hierbij in verbinding met de behandelend arts. Zij overlopen samen de mogelijkheden om de diagnose te verfijnen en de behandeling te verbeteren en, in voorkomend geval, de behandelingskosten te drukken zonder de kwaliteit te verminderen.
- De adviserend moet op alle vragen van de behandelend arts naar inlichtingen over een genomen beslissing antwoorden.
- De adviserend geneesheer mag zich niet bemoeien met de behandeling die door de behandelend arts voorgeschreven werd , noch wijzigingen aanbrengen.
- In de uitoefening van experimentele of arbitrageopdrachten, zijn de besprekingen met de collega's enkel van technische aard, onder gelijken, met respect voor eventueel tegengestelde meningen. Op geen enkel ogenblik in het debat, zal de adviserend geneesheer over de waarde oordelen of afdwalen naar strijdige situaties of gedragingen.

En de sociaal verzekerde?

☞ De sociaal verzekerde heeft plichten...

- Wat de gerechtelijke geneeskundige evaluatie betreft, moet de sociaal verzekerde het bewijs voorleggen van de werkelijkheid van zijn arbeidsongeschiktheid.

In dit kader wordt de verzekerde voor een raadpleging bij de adviserend geneesheer opgeroepen, voor een lichamelijk onderzoek en, indien nodig, om bijkomende inlichtingen te bezorgen, ófwel anamnetische ófwel in de vorm van gespecialiseerde medische verslagen/onderzoeken.

- De verzekerde kan zich in geen geval aan deze controles onttrekken, op straffe van een sanctie, zoals de afschaffing van de toekenning van de uitkeringen.

☞ en rechten...

- Hij kan zich voor de raadpleging bij de adviserend geneesheer laten bijstaan door zijn arts of een andere persoon van zijn keuze.
- Hij kan zich voor een oproeping verontschuldigen mits een medische rechtvaardiging. Enkel de adviserend geneesheer kan over de rechtvaardigheid oordelen.
- In de bijlagen bij de beslissing tot weigering, wordt hij ingelicht over de mogelijkheden tot beroep met de toepassingsmodaliteiten en de bijgewerkte lijst van de bevoegde arbeidsrechtbanken.
- Hij kan met het passende formulier klacht indienen bij de Klachtendienst van de HZIV indien hij meent dat het onthaal of de behandeling niet conform is met voorliggend handvest.

DR. D. Zamurovic

* Art. 134 § 2 van de gecoördineerde wet van 14.07.1994

** Handvest van de sociaal verzekerde